

Planning voor procedure:

Dagelijks Bestuur 16 mei 2022

VOORSTEL DAGELIJKS BESTUUR 16 MEI 2022

Soort notitie: beleidsregels		Datum 12-05-2022
Steller	E-mail	Telefoonnummer

Onderwerp

Aangepaste Beleidsregels vrijlating giften, schadevergoedingen en erfenissen

Voorstel

Vaststellen van de aangepaste beleidsregels vrijlating giften, schadevergoedingen en erfenissen, met terugwerkende kracht per 1 april 2022, onder intrekking van de voorgaande versie van de beleidsregels, zoals vastgesteld op 4 april 2022.

De wijziging betreft concreet het toevoegen van de zinsnede 'diaconale of vergelijkbare voorzieningen' aan artikel 3.1.

Bevoegdheid

Gemeenschappelijke Regeling Sociaal,

- de gedelegeerde en gemandateerde taken, zoals nader beschreven in art. 5.1 van de GRS.

Samenvatting

Het Dagelijks Bestuur heeft op 4 april 2022 de Beleidsregels vrijlating giften, schadevergoedingen en erfenissen' vastgesteld. Deze zijn ter kennisname aan het Algemeen Bestuur GR Sociaal gestuurd. Daar is in de vergadering van 12 mei 2022 verzocht om in de beleidsregels de zinsnede 'diaconale of vergelijkbare voorzieningen' toe te voegen.

Toelichting op het voorstel

➤ *Aanleiding*

Zie de samenvatting.

➤ *Beoogd resultaat*

Het geven van duidelijkheid aan bijstandsonvangers welke giften als verantwoord worden gezien en ontvangen mogen worden, zonder dat deze giften gevolgen hebben voor de hoogte van of het recht op een bijstandsuitkering.

➤ *Argumenten*

De tekstuele aanpassing waar het Algemeen Bestuur om verzoek geeft nog meer verduidelijking op het punt van welke giften niet hoeven te worden gemeld door bijstandsgerechtigden.

➤ *Kanttekeningen*

Niet van toepassing.

Consequenties

- *Financiële consequenties, personele en organisatorische consequenties, juridische consequenties, relatie met andere beleidsvelden, organisaties en duurzaamheid*

Niet van toepassing.

Fatale termijn

Niet van toepassing.

Advies en draagvlak

Niet van toepassing.

Verdere procedure en uitvoering

De Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) draagt zorg voor de bekendmaking van de beleidsregels en de uitvoering van het beleid.

Communicatie

Rondom de beleidsregels is wordt een communicatieplan uitgevoerd door de SDD in samenwerking met de gemeenten. Hierbij is er aandacht voor duidelijke en positieve communicatie naar de cliënten toe.

Bijlagen

Aangepaste Beleidsregels vrijlating giften, schadevergoeding en erfenissen.

Postbus 619 3300 AP Dordrecht

Raadsinformatiebrief

Aan de colleges van de
Drechtstedengemeenten,
ten behoeve van de gemeenteraden

Telefoon: 078-770 6980

E-mail: bestuurgrosociaal@drechtsteden.nl

Bijlage(n): 2

Behandeld door: [REDACTED]

Onderwerp: Beleidsregels vrijlating giften, schadevergoedingen en erfenissen

Datum: 16 mei 2022

Ons kenmerk: 2022-0039222

Uw kenmerk: geen

Geacht college,

Met deze brief wordt u geïnformeerd over de vaststelling van beleidsregels inzake de vrijlating van giften, schadevergoedingen en erfenissen voor de Drechtstedengemeenten. ~~Wij willen u vragen deze brief door te zetten aan uw gemeenteraden.~~ Met deze brief bieden wij u bijgevoegde 'rompbrief' aan, die u waar gewenst kunt gebruiken als basis om uw gemeenteraad te informeren.

Toelichting

Inwoners die (tijdelijk) niet in hun eigen inkomen kunnen voorzien kunnen een beroep doen op een bijstandsuitkering op grond van de Participatiewet. In de Participatiewet zijn regels opgenomen hoe om te gaan met middelen (in geld en natura) die bijstandsgerechtigden van derden ontvangen. Gemeenten hebben beleidsvrijheid om invulling te geven aan hoe giften en schadevergoedingen moeten worden beoordeeld en wat gezien kan worden als een verantwoorde gift. Gezien het minimumbehoeftekenmerk van de bijstand kan de vrijlating van giften niet onbeperkt zijn.

Wanneer giften niet leiden tot een duidelijke besparing op de kosten van levensonderhoud, zal vrijlating in beginsel mogelijk moeten zijn. Deze beleidsregels geven invulling aan wat gezien wordt als verantwoorde giften. Door giften niet altijd volledig in aanmerking te nemen, wordt voorkomen dat de Participatiewet een ontmoediging vormt voor de vrijgevigheid van instellingen of personen. Uitgangspunt is dat er ruimte gegeven wordt aan religieus, charitatief en particulier initiatief om bijstandsklanten te ondersteunen, waarbij er gekeken wordt naar de situatie van de klant.

Samenvatting beleidsregels

Algemene vrijlating

Er is een algemene vrijlating van giften ingesteld per kalenderjaar tot een bedrag van € 1.200 voor alleenstaanden en € 1.700 voor alleenstaande ouders, gehuwden en belanghebbenden met een gezamenlijke huishouding. Hierbij is er geen onderscheid gemaakt tussen periodieke giften, incidentele giften en giften in natura. Erfenissen worden behandeld als zijnde incidentele giften en komen in aanmerking voor de algemene vrijlating. Wanneer er in een kalenderjaar meer giften worden ontvangen dan voor de klant geldende vrijlating, wordt het meerdere in aanmerking genomen als inkomen of vermogen, afhankelijk van het karakter van de gift. Periodieke giften worden aangemerkt als inkomen. Periodieke giften zijn giften die binnen het kalenderjaar twee keer of vaker van dezelfde persoon of instelling worden ontvangen. Incidentele giften vallen onder vermogen en worden eerst opgeteld bij het vrij te laten vermogen¹ van de klant voordat de gift invloed heeft op de bijstand.

¹ De vrij te laten vermogensgrens voor 2022 is vastgesteld op € 13.010,- voor alleenstaande ouders en gehuwd/samenwonenden, en € 6.505,- voor alleenstaanden.

Volledige vrijlating voor giften met een specifieke bestemming

Naast de algemene vrijlating is er voor een aantal giften met een specifieke bestemming bepaald dat deze altijd volledig vrijgelaten kunnen worden, omdat deze naar verwachting niet zullen leiden tot situaties die niet meer verenigbaar zijn met het minimumbehoeftekenmerk van de bijstand. Dit zijn onder andere giften voor medisch noodzakelijke kosten, giften die aantoonbaar bijdragen aan toekomstige arbeidsinschakeling of ontvangen giften van erkende charitatieve instellingen.

Schadevergoedingen

Wanneer er een schadevergoeding voor immateriële schade ('smartengeld') wordt toegekend, gaat het meestal om een zeer ernstige situatie. In een dergelijke situatie heeft de belanghebbende het recht om gecompenseerd te worden voor de geleden emotionele schade, zonder dat dit direct van invloed is op het recht op bijstand. Schadevergoedingen voor immateriële schade worden daarom niet volledig als vermogen aangemerkt. Aan de andere kant kan deze vrijlating niet onbegrensd zijn. Een bedrag ter hoogte van € 5.000 wordt gezien als verantwoord. Wanneer de immateriële schadevergoeding hoger is, dan wordt 2/3 deel van het bedrag dat de vermogensgrens overschrijdt in aanmerking genomen als vermogen. Ook hierbij geldt dat het mogelijk is om maatwerk te leveren.

Materiële schadevergoedingen worden altijd vrijgelaten. Schadevergoedingen met een loon dervend karakter worden altijd volledig in aanmerking gekomen als middel voor de bijstand, omdat het doel van deze vergoeding hetzelfde doel dient als waarvoor de bijstand bedoeld is, namelijk het voorzien in de noodzakelijke kosten van bestaan. Daarnaast zijn er schadevergoedingen aangewezen door het ministerie van SZW die altijd volledig vrijgelaten worden. Hieronder valt bijvoorbeeld de schadevergoeding voor gedupeerden van de toeslagenaffaire.

Meldplicht

Om een afweging te kunnen maken of een gift in aanmerking komt voor de algemene vrijlating of een volledige vrijlating, dient er altijd een melding gemaakt te worden bij ontvangst van giften en schadevergoedingen. Uitzondering op de regel zijn giften die ontvangen zijn van erkende charitatieve instellingen zoals de Voedselbank, Stichting Leergeld, of religieuze of maatschappelijke initiatieven met een goed doel. De reden hiervoor is dat inwoners niet zomaar in aanmerking komen voor dergelijke giften en er door deze organisaties vaak al gekeken is naar de situatie van de klant. Bij andere giften is dit niet het geval en zal de SDD deze afweging maken en bijhouden of het totaal bedrag van de niet vrij te laten giften zoals vastgelegd in de beleidsregels niet overschreden wordt.

Maatwerk

Het is onmogelijk om met alle scenario's rekening te houden in beleidsregels. Daarom is en blijft het bieden van maatwerk te allen tijde mogelijk waarbij er gekeken wordt naar de situatie van de klant.

Verdere procedure, communicatie en uitvoering

De beleidsregels zijn van kracht per 1 april 2022. Er wordt een communicatieplan uitgevoerd om inwoners te informeren over wat deze beleidsregels voor hen betekenen. Hierbij is aandacht voor heldere en positieve communicatie naar inwoners toe.

Wij vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal,
namens deze,

secretaris

voorzitter

bijlagen: - 'rompbrief' inzake de beleidsregels
- vastgestelde beleidsregels vrijlating giften, schadevergoeding en erfenissen

Besluitenlijst Dagelijks Bestuur 16 mei 2022

Locatie: kantoor Sociale Dienst Drechtsteden, HBG-ruimte
Aanwezig: leden van het Dagelijks Bestuur:
wethouder C.W.M. Jongmans
wethouder R. de Meij
GR-secretaris D.J. van Maanen
bestuursondersteuning: H. Raaijmakers
Afwezig: wethouder P.J. Heijkoop

OPENING EN MEDEDELINGEN

1. Opening en vaststelling concept-agenda

Voorstel:
Vaststellen van de conceptagenda.

Besluit:
De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen

Het DB neemt kennis van de mededelingen.

3. Concept-verslag en concept-besluitenlijst van de vorige vergadering

Voorstel:
Vaststellen van het concept-verslag en de concept-besluitenlijst van de vorige vergadering.

Besluit:
Conform akkoord.

BESPREEKSTUKKEN

4. Opzet Themabijeenkomst Algemeen Bestuur (zaaknummer 2022-0067924)

Voorstel:
Akkoord gaan met de volgende opzet van de themabijeenkomst van het Algemeen Bestuur:

- Door de Sociale Dienst Drechtsteden wordt een inhoudelijke introductie gegeven rondom de drie opgaven uit de Regionale Visie Sociaal Domein.
- Aan de hand van de lobbyfiches wordt door de AB-leden het gesprek gevoerd over de uitdagingen en ambities in relatie met de thema's uit deze fiches.

Besluit:
Conform akkoord, met als aanpassing dat de themabijeenkomst op 8 september 2022 zal plaatsvinden, en het constituerend beraad van het AB op 30 juni, voorafgaand aan de AB-vergadering.

5. Vaststellen en besluiten over praktische zaken bij start nieuw Algemeen Bestuur (zaaknummer 2022-0067874)

Voorstel:
Het Algemeen Bestuur voor te stellen om:

1. Benoemen van de voorzitter.
2. Benoemen van de leden van het Dagelijks Bestuur.
3. Benoemen plaatsvervangend voorzitter uit de leden van het Dagelijks Bestuur.

4. Kennisnemen van het reglement van orde voor het Algemeen Bestuur.
5. Kennisnemen van de openbaarheid van de vergaderingen.
6. Verdelen portefeuilles inburgering, integratie Drechtwerk-SDD binnen het AB, bespreken vertegenwoordiging verbonden partijen, portefeuille Huis van Stad en Regio.
7. Kennisnemen van de vergaderdata voor het Algemeen Bestuur.

Besluit:

Het DB is akkoord met doorgeleiding van de notitie naar het AB.

6. Reactie op advies FG-en (zaaknummer 2022-0078425)

Voorstel:

Vaststellen van de reactiebrief in reactie op het FG-advies over FG-functie GR Sociaal.

Besluit:

Conform akkoord.

HAMERSTUKKEN

7. Addenda Overeenkomst Hulpmiddelen voor preventief onderhoud scootmobielen (zaaknummer 2022-0067944)

Voorstel:

Het Dagelijks Bestuur wordt gevraagd kennis te nemen van en in te stemmen met de addenda op de Overeenkomst Hulpmiddelen (Wmo).

Besluit:

Conform akkoord.

8. Benoemen voorzitter Regionale Adviesraad Wmo Drechtsteden (zaaknummer 2022-0067880)

Voorstel:

1. Benoemen van de heer A.T. Kamsteeg als voorzitter van de Regionale Adviesraad Wmo Drechtsteden per 1 augustus 2022, voor een periode van vier jaar.
2. Vaststellen van bijgevoegde benoemingsbrief aan de Regionale Adviesraad Wmo Drechtsteden.

Besluit:

Het DB is akkoord met doorgeleiding van de notitie naar het AB.

9. Benoeming lid Cliëntenraad Regio Drechtsteden (zaaknummer 2022-0072057)

Voorstel:

Instemmen door het Algemeen Bestuur GR Sociaal met de benoeming van een nieuw lid van de Cliëntenraad Regio Drechtsteden.

Besluit:

Het DB is akkoord met doorgeleiding van de notitie naar het AB.

10. Aangepaste Beleidsregels vrijlating giften, schadevergoedingen en erfenissen (zaaknummer 2022-0039222)

Voorstel:

Vaststellen van de aangepaste beleidsregels vrijlating giften, schadevergoedingen en erfenissen, met terugwerkende kracht per 1 april 2022, onder intrekking van de voorgaande versie van de beleidsregels, zoals vastgesteld op 4 april 2022.

De wijziging betreft concreet het toevoegen van de zinsnede 'diaconale of vergelijkbare voorzieningen' aan artikel 3.1.

Besluit:
Conform akkoord.

STUKKEN TER KENNISNAME

11. Toepassing inkomstenvrijlating n.a.v. CRvB uitspraak augustus 2021 (zaaknummer 2022-0067961)

Voorstel:
Ter kennisname.

Besluit:
Conform akkoord.

12. Doelstellingen schuldhelpverlening 2022 (zaaknummer 2022-0067968)

Voorstel:
Ter kennisname.

Besluit:
Conform akkoord.

13. Ingekomen stukken

- **Concept-notulen AVA Stroomlijn 31 maart 2022**
- **Jaarverslag gemeentearchivaris informatiehuishouding GRD 2021**
- **Memo Uitvoeringskosten Energietoeslag**

Voorstel:
Ter kennisname.

Besluit:
Conform akkoord.

14. Uitgegane stukken

- **Reactie op advies Cliëntenraad Regio Drechtsteden inzake Beleidsregels Energietoeslag**
- **Reactie op advies Cliëntenraad Regio Drechtsteden inzake Startnotitie herijking minimabeleid**
- **Reactie op advies Cliëntenraad Regio Drechtsteden inzake Beleidsregels Giften**
- **Eindrapportage subsidie Genie- en Citadelterrein**

Voorstel:
Ter kennisname.

Besluit:
Conform akkoord.

15. Voorraadlijst DB GR Sociaal

Voorstel:
Ter kennisname.

Besluit:
Conform akkoord.

RONDVRAAG EN AFSLUITING

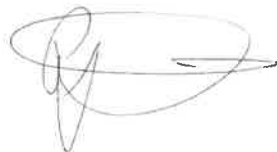
16. Rondvraag en sluiting

Er zijn geen punten voor de rondvraag.

Het verslag is vastgesteld door het Dagelijks Bestuur d.d. 13 juni 2022.

drs. D.J. van Maanen
secretaris

drs. P.J. Heijkoop
voorzitter

Besluitenlijst Dagelijks Bestuur 16 mei 2022

Locatie: kantoor Sociale Dienst Drechtsteden, HBG-ruimte

Aanwezig: leden van het Dagelijks Bestuur:

wethouder [REDACTED]

wethouder [REDACTED]

GR-secretaris [REDACTED]

bestuursondersteuning: [REDACTED]

Afwezig: wethouder [REDACTED]

OPENING EN MEDEDELINGEN

1. Opening en vaststelling concept-agenda

Voorstel:

Vaststellen van de conceptagenda.

Besluit:

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen

Het DB neemt kennis van de mededelingen.

3. Concept-verslag en concept-besluitenlijst van de vorige vergadering

Voorstel:

Vaststellen van het concept-verslag en de concept-besluitenlijst van de vorige vergadering.

Besluit:

Conform akkoord.

BESPREEKSTUKKEN

4. [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Conform akkoord,

[Redacted]

5.

[Redacted]

Vorstel:

[Redacted]

6.

[Redacted]

HAMERSTUKKEN

7.

[Redacted]

8.

[Redacted]

1. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

9. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

10. Aangepaste Beleidsregels vrijlating giften, schadevergoedingen en erfenissen (zaaknummer 2022-0039222)

Voorstel:

Vaststellen van de aangepaste beleidsregels vrijlating giften, schadevergoedingen en erfenissen, met terugwerkende kracht per 1 april 2022, onder intrekking van de voorgaande versie van de beleidsregels, zoals vastgesteld op 4 april 2022.

De wijziging betreft concreet het toevoegen van de zinsnede 'diaconale of vergelijkbare voorzieningen' aan artikel 3.1.

Besluit:

Conform akkoord.

STUKKEN TER KENNISNAME

11. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

12. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[Redacted]

[Redacted]

13. Ingekomen stukken

- [Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

14. [Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

15. [Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

RONDVRAAG EN AFSLUITING

16. Rondvraag en sluiting

Er zijn geen punten voor de rondvraag.

Het verslag is vastgesteld door het Dagelijks Bestuur d.d. 13 juni 2022.

Beleidsregels Vrijlating giften, schadevergoedingen en erfenissen Drechtsteden

Het Dagelijks Bestuur van de GR Sociaal,

Overwegende dat:

- het gewenst is om beleidsregels vast te stellen omtrent giften en andere dan de in onderdeel I van de Participatiewet bedoelde vergoedingen voor materiële en immateriële schade voor zover deze naar het oordeel van het college uit een oogpunt van bijstandsverlening verantwoord zijn;
- alle uitvoerende taken en bevoegdheden, die bij of krachtens de Participatiewet, alsmede de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en uitvoeringsregelingen, aan de colleges zijn toegekend, zijn gedelegeerd aan het Dagelijks Bestuur;

Gelet op

- artikelen 1:3 en 10:16 van de Algemene wet Bestuursrecht, de artikelen 17 en 31, tweede lid, onderdeel m, van de Participatiewet en artikel 5, eerste lid van de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal;
- gehoord het advies van de Cliëntenraad Regio Drechtsteden van 22 februari 2022 en 4 april 2022;
- de bespreking van de beleidsregels in het Algemeen Bestuur GR Sociaal van 12 mei 2022;

b e s l u i t:

vast te stellen, de navolgende Beleidsregels Vrijlating Giften, Schadevergoedingen en Erfenissen Drechtsteden.

Hoofdstuk I Begripsbepaling

Artikel 1 Begripsbepaling

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

- a. Algemene bijstand: de algemene periodieke bijstand ter voorziening in de noodzakelijke kosten van het bestaan zoals die op grond van hoofdstuk 3 van de Participatiewet kan worden verstrekt;
- b. Belanghebbende: persoon of personen met een bijstandsuitkering;
- c. Bijzondere bijstand: de bijstand die kan worden versterkt voor de uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten van het bestaan, overeenkomstig artikel 35 Participatiewet;
- d. Dagelijks Bestuur: het Dagelijks Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Sociaal;
- e. De wet: de Participatiewet;
- f. Echtparen of belanghebbenden met een gezamenlijke huishouding: echtparen of belanghebbenden zoals omschreven in artikel 3 van de wet;

- g. Gift: elke financiële bevoordeling uit vrijgevigheid van personen of instellingen (fondsen e.d.). Kenmerkend voor een gift is dat geen sprake is van enige vorm van tegenprestatie. Een gift kan zowel giraal, contant als in natura zijn;
- h. Gift in natura: schenking van goederen of een andere vorm niet zijnde geld;
- i. Middel: middelen als bedoeld in artikel 31 lid 1 van de wet;
- j. Problematische schuld: een schuld waarvan voorzienbaar is dat de schuldenaar de schuld niet zal kunnen blijven afbetalen of is gestopt met afbetalen, waaronder in ieder geval wordt verstaan de situatie waarin niet binnen 36 maanden alle openstaande vorderingen betaald kunnen worden, al dan niet met een betalingsregeling;
- k. Schadevergoeding: een vergoeding voor geleden materiële en immateriële schade;
- l. Vrijlaten: het niet in aanmerking nemen als middel.

Hoofdstuk II Verantwoorde giften

Artikel 2 Vrijlating giften algemeen

1. Giften worden door de belanghebbende altijd gemeld bij het Dagelijks Bestuur tenzij in deze beleidsregels anders is bepaald.
2. Giften tot een bedrag van € 1.200,- in een kalenderjaar aan alleenstaanden worden vrijgelaten.
3. Giften tot een bedrag van € 1.700,- in een kalenderjaar aan alleenstaande ouders, echtparen of belanghebbenden met een gezamenlijke huishouding worden vrijgelaten.
4. Het is niet mogelijk om een "ongebruikt" deel van de vrijlating uit lid 2 en lid 3 mee te nemen naar een volgend kalenderjaar.

Artikel 3 Giften met een specifieke bestemming

1. Giften in de vorm van verstrekkingen van erkende charitatieve instellingen – waaronder de Voedselbank, Kledingbank, Speelgoedbank, Stichting Urgente Noden, Stichting Leergeld en diaconale of vergelijkbare voorzieningen – worden vrijgelaten. Voor deze giften geldt geen meldingsplicht.
2. Giften met een specifieke bestemming worden vrijgelaten, indien belanghebbende, indien hij de gift niet had ontvangen, aanspraak had gemaakt op bijzondere bijstand op grond van de Wet of een maatwerkvoorziening op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning.
3. Giften voor noodzakelijke kosten die aantoonbaar bijdragen aan toekomstige arbeidsinschakeling, worden vrijgelaten.
4. Giften voor medisch noodzakelijke kosten worden vrijgelaten.
5. Giften waarmee belanghebbende eenmalig betaalachterstanden voldoet van huur, drinkwater, zorgverzekering, elektra, gas of warmte, worden vrijgelaten.
6. Giften die worden verstrekt ter delging van een problematische schuld worden vrijgelaten.
7. Voorwaarde voor volledige vrijlating bij lid 2 t/m 6 is dat de gift aantoonbaar wordt aangewend voor de specifieke bestemming. Indien dit niet aantoonbaar wordt gemaakt, wordt de gift aangemerkt als gift onder artikel 2 lid 2 of lid 3.

Artikel 4 Schadevergoeding

1. De schadevergoeding die de belanghebbende ontvangt voor materiële schade wordt niet als vermogen aangemerkt, tenzij de schadevergoeding niet wordt gebruikt voor het wegnemen van de schade.
2. Indien de schadevergoeding voor immateriële schade meer bedraagt dan € 5.000,- wordt 2/3 deel van het meerdere van het bedrag in aanmerking genomen als vermogen. Daarnaast blijft de vermogensvrijlating als genoemd in artikel 34, derde lid van de wet van toepassing.
3. Schadevergoeding die is bedoeld ter compensatie van het verlies van arbeidsvermogen, wordt aangemerkt als inkomen voor de periode waarop de vergoeding betrekking heeft.

Artikel 5 Erfenissen

1. Erfenissen worden in lijn met giften behandeld en komen in aanmerking voor de vrijlating beschreven in artikel 2 lid 2 en lid 3. Het meerdere wordt in aanmerking genomen als vermogen.
2. Voor erfenissen geldt altijd een meldplicht, ook als het nog niet duidelijk is wat precies de hoogte van de erfenis is.

Hoofdstuk III Overige bepalingen

Artikel 6 Afwijking

1. Het Dagelijks Bestuur kan in zeer bijzondere gevallen gemotiveerd afwijken van deze bepalingen indien onverkorte toepassing daarvan aanleiding geeft of zou leiden tot disproportionele onredelijkheid of onbillijkheid.
2. In gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist het Dagelijks Bestuur.

Artikel 7 Inwerkingtreding en citeerartikel

1. Deze beleidsregels treden in werking op de dag na bekendmaking ervan en werken terug vanaf 1 april 2022, onder intrekking van de voorgaande versie van de beleidsregels, zoals vastgesteld door het Dagelijks Bestuur op 4 april 2022.
2. Deze beleidsregels worden aangehaald als Beleidsregels vrijlating giften, schadevergoedingen en erfenissen Drechtsteden.

Aldus besloten in de vergadering van het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal van 16 mei 2022.

secretaris

voorzitter

Toelichting

Algemeen

Deze beleidsregel geeft invulling aan de beleidsvrijheid die het college heeft op basis van het bepaalde in artikel 31, tweede lid onder m van de Participatiewet en geeft aan hoe giften en schadevergoedingen moeten worden beoordeeld.

Giften

Wanneer een bijstandsgerechtigde een gift ontvangt, kan dit invloed hebben op de hoogte bijstand. Afhankelijk van het karakter van de gift kan een gift zowel als inkomen als vermogen worden gezien. Indien de gift niet in aanmerking komt voor een volledige vrijstelling of indien een gift boven het bedrag van de vrijlating komt, wordt een gift met een periodiek karakter aangemerkt als inkomen en een gift met een incidenteel karakter als vermogen. Inkomen wordt verrekend met de hoogte van de bijstand. Vermogen wordt opgeteld bij het vrij te laten vermogen¹. Als er geen sprake meer is van vrij te laten vermogen heeft een incidentele gift (pas) invloed op de hoogte bijstand.

Door de giften niet volledig in aanmerking te nemen wordt voorkomen dat de Participatiewet een ontmoediging vormt voor de vrijgevigheid van instellingen of personen. Uitgangspunt is dat er ruimte gegeven wordt aan religieus en particulier initiatief.

Gezien het minimumbehoefte-karakter van de bijstand kan de vrijlating niet onbeperkt zijn. Wat betreft de hoogte van de gift geldt dat het in de rede ligt om de gift in aanmerking te nemen voor zover cumulatie daarvan met de bijstand leidt tot een bestedingsniveau dat niet verenigbaar is met hetgeen op bijstandsniveau gebruikelijk is. Wanneer giften niet leiden tot een duidelijke besparing op de kosten van levensonderhoud, zal vrijlating in beginsel mogelijk moeten zijn. Het is onmogelijk om alle scenario's vast te leggen in beleidsregels. Het uitgangspunt bij de vrijlating van giften is dat er maatwerk geleverd kan worden en dat er gekeken wordt naar de situatie van de belanghebbende.

Bij de beoordeling of een betaling als een gift kan worden beschouwd is doorslaggevend of de betaling een onverplicht karakter draagt. Betalingen die zijn gebaseerd op wederkerige overeenkomsten kunnen om die reden dan ook niet aangemerkt worden als giften. In beginsel is de belanghebbende verplicht giften te melden.

Uit deze beleidsregels volgt wanneer giften in de bijstand tot de middelen moeten worden gerekend. Het omgekeerde is niet per definitie het geval. Wanneer er sprake is van giften die buiten deze beleidskaders vallen, betekent het niet automatisch dat mag worden aangenomen dat deze niet tot de middelen gerekend hoeven worden. Ten aanzien van deze giften zal altijd nog een specifieke afweging moeten worden gemaakt of de gift uit het oogpunt van bijstandsverlening verantwoord is. De genoemde criteria in deze beleidsregels zijn slechts handvatten om tot een redelijke afweging te komen wat wel en wat niet verantwoord is in het kader van (verdere) bijstandsverlening: in bijzondere gevallen kan het individualiseringsprincipe worden toegepast.

Schadevergoedingen

Bij een schadevergoeding wordt onderscheid gemaakt tussen materiële en immateriële schadevergoedingen. Een materiële schadevergoeding is een vergoeding voor schade die direct in geld is uit te drukken. Het gaat om een vergoeding voor schade of verlies van iets dat belanghebbende al had. Bijvoorbeeld vervanging van een kapotte auto of brandschade in huis. Het kunnen reeds gemaakt kosten zijn, verlies van inkomen of kosten die nog gemaakt moeten worden.

Bij immateriële schadevergoeding, ook wel smartengeld genoemd, gaat het om een vergoeding voor gederfde levensvreugde. Deze vergoeding is bedoeld voor geleden emotionele schade, waarvan de

---

¹ Voor gezinnen bedraagt dit vrij te laten vermogen € 13.010,- en voor alleenstaanden € 6.505,- in 2022.

hoogte door een rechter of schadeverzekeraar is bepaald. Binnen de bijstandsuitkering moet worden gekeken naar de hoogte van de immateriële schadevergoeding. Is de vergoeding exorbitant hoog, of heeft deze een loon dervend karakter, dan kan dat deel wel als middel in aanmerking worden genomen. Voor het gedeelte van de immateriële schadevergoeding dat door de gemeente wordt vrijgelaten, is het aan de belanghebbende om te bepalen waar de vrijgelaten immateriële schadevergoeding voor wordt gebruikt. Invulling geven aan het hervinden van levensvreugde is immers een persoonlijke kwestie.

Artikelsgewijs

Toelichting artikel 1 Begripsbepaling

Artikel 17, eerste lid, van de Participatiewet regelt dat de belanghebbende uit eigen beweging mededeling doet van alle feiten en omstandigheden waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij van invloed zijn op het recht op bijstand.

Artikel 31, tweede lid, onderdeel m, van de Participatiewet bepaalt dat niet tot middelen van de belanghebbende worden gerekend: giften en daar genoemde uitkeringen en vergoedingen voor schade, voor zover deze naar het oordeel van het college uit een oogpunt van bijstandsverlening verantwoord zijn.

Toelichting artikel 2 Giften algemeen

Eerste lid: Giften worden altijd gemeld in het kader van de inlichtingenplicht. Vervolgens wordt bekeken of de gift in aanmerking komt voor een vrijlating of in aanmerking genomen moet worden als inkomen of vermogen. Hierbij geldt dat er altijd ruimte is voor maatwerk op grond van artikel 8.

Tweede en derde lid: Giften kunnen plaats vinden in de vorm van financiële middelen of als een gift in natura. De bepalingen in deze beleidsregels zullen in de praktijk wellicht vooral bij financiële giften toepassing vinden. Ook giften in natura dienen echter beoordeeld te worden op basis van deze beleidsregels. In dit artikel is daarom bepaald dat de geldwaarde van een gift in natura daarbij als uitgangspunt wordt genomen. Van een gift in natura wordt daarom de tegenwaarde in het economisch verkeer in aanmerking genomen. De waarde wordt bepaald aan de hand van de NIBUD-lijst. Het onderscheid tussen alleenstaanden en meerpersoonshuishoudens is in lijn met hoe de hoogtes van de vermogensgrens bepaald zijn.

Voorbeeld 1. Een alleenstaande krijgt een tuinset in natura. Hij ontvangt zelf dus geen geld, maar de kosten worden door een derde voldaan. Ook dan geldt dat van deze gift € 1200,- kan worden vrijgelaten, en dat het meerdere tot de middelen wordt gerekend.

Indien volledige vrijstelling op grond van artikel 3 van toepassing is, heeft dit geen invloed op de algemene vrijstelling.

Toelichting artikel 3 Giften met een specifieke bestemming

Eerste lid: Allereerst wordt vastgesteld dat giften en schenkingen van maatschappelijke en charitatieve instellingen (waaronder ook diaconale of vergelijkbare voorzieningen) buiten beschouwing worden gelaten. Het primaat van hetgeen ooit "armenzorg" werd genoemd ligt sinds de invoering van de Algemene bijstandswet in 1965 bij de overheid. Dat neemt echter niet weg dat nog steeds een zeer belangrijke rol is weggelegd voor diverse andere maatschappelijke instellingen en groeperingen. Deze bepaling geeft daartoe de ruimte.

Tweede lid: Giften voor kosten waarvoor bijzondere bijstand mogelijk is worden niet gerekend tot de middelen waarmee bij de bijstand rekening wordt gehouden. Dit is ook het geval als de bijzondere bijstand tot een bepaald bedrag de kosten vergoedt en de gift hoger is.

Voorbeeld II. Als iemand van zijn ouders geld krijgt voor een nieuwe wasmachine waarvoor anders bijzondere bijstand verstrekt had kunnen worden, kan de gift worden vrijgelaten als de gift ook daadwerkelijk voor dit doel wordt aangewend. Daarbij kan ook in redelijkheid worden afgeweken van de richtbedragen die de gemeente hanteert.

Voorbeeld III. Als de ouders van een alleenstaande belanghebbende iedere maand zijn zorgkostenverzekering voor hun rekening nemen, komt het doel van de gift overeen met het doel van de periodieke algemene bijstand. Iedereen wordt immers geacht zijn eigen premie te kunnen betalen van zijn inkomen. Vrijlating is dan mogelijk tot maximaal € 1200,- per kalenderjaar.

Derde lid: denk hierbij aan een bijdrage voor een rijbewijs of opleiding. Indien er onduidelijkheid is of er sprake is van noodzakelijke kosten wordt dit voorgelegd aan de consulent sociaal domein of een andere professional die op enige wijze betrokken is of bekend is met de situatie van de belanghebbende.

Zesde lid: de wet biedt eigenlijk geen mogelijkheden tot bijstandsverlening in schulden. Het hebben van problematische schulden is echter in algemene zin een belemmering in het sociaal functioneren. Als familie hierin de bijstandgerechtigde tegemoet wil komen worden deze bedragen in beginsel niet als middel in aanmerking genomen.

Zevende lid: Giften die onder dit artikel vallen worden volledig vrijgelaten als ze aantoonbaar aangewend worden voor de specifieke bestemming. Dit betekent dat volledige vrijlating op grond van lid 1 t/m 6 geen invloed heeft op de vrijlating uit artikel 2 lid 2 en lid 3.

Toelichting artikel 4 Schadevergoeding

Het is de verantwoordelijkheid van de belanghebbende om documenten aan te leveren waaruit blijkt op welke grond aan hem een schadevergoeding is toegekend. Dit kan bijvoorbeeld een besluit van een verzekeringsmaatschappij of rechtbank zijn. De bewijslast ligt bij de belanghebbende zelf; hij/zij zal zelf de schade aannemelijk moeten maken.

Eerste lid: wanneer er sprake is van ontvangst van een door belanghebbende ontvangen schadevergoeding voor materiële schade, zal beoordeeld moeten worden of de vergoeding is gebruikt voor het wegnemen van de schade. Indien dit niet (helemaal) het geval is, wordt het deel dat niet is aangewend om de geleden schade weg te nemen als vermogen in aanmerking genomen. Hierbij moet rekening worden gehouden met eventuele kosten die in de toekomst nog gemaakt moeten worden, zoals fysiotherapie. Indien hier sprake van is kan de vergoeding niet als vermogen worden aangemerkt.

Tweede lid: door tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid kan iemand zijn baan verliezen. Het gevolg zal in veel gevallen zijn dat het inkomen van iemand voor een bepaalde periode, of zelfs helemaal, wegvalt. Een vergoeding voor loonderving is bestemd voor de kosten van levensonderhoud en wordt daarom binnen de bijstand beschouwd als inkomen binnen de bijstand.

Het proces van afhandelen van de schade kan lange tijd duren. De uiteindelijk toegekende schadevergoeding kan dan ook over een periode gaan die in het verleden ligt. Er zal daarom beoordeeld moeten worden op welke periode de vergoeding precies betrekking heeft. Het bedrag van de toegekende schadevergoeding wordt vervolgens gedeeld door het aantal maanden waarop deze vergoeding betrekking heeft en maandelijks gekort als inkomen. In de meeste gevallen gaat het om één bedrag, waarbij het bedrag per maand niet duidelijk is. De belanghebbende zal moeten aantonen om welk verlies van arbeidsvermogen het gaat. Dit kan bijvoorbeeld door middel van salarisspecificaties of jaaropgaven, maar ook door een overzicht van de nog te lijden schade opgemaakt door een letstelschadespecialist.

Derde lid: wanneer er een schadevergoeding voor immateriële schade wordt toegekend, gaat het meestal om een zeer ernstige situatie. In een dergelijke situatie heeft de belanghebbende het recht om gecompenseerd te worden voor de geleden schade, zonder dat dit direct van invloed is op het recht op bijstand. Schadevergoedingen voor immateriële schade worden daarom niet volledig als vermogen aangemerkt. Aan de andere kant kan deze vrijlating niet onbegrensd zijn. Een bedrag ter hoogte van € 5.000,- wordt gezien als verantwoord. Wanneer de immateriële schadevergoeding hoger is, dan wordt 2/3 deel van het bedrag dat de vermogensgrens overschrijdt in aanmerking genomen als vermogen.

Voorbeeld IV: een alleenstaande heeft een vermogen van € 1.000,- en krijgt een immateriële schadevergoeding van € 11.000,-. Hiervan wordt € 7.000,- volledig vrijgelaten. De overige € 4.000,- wordt bij het vermogen opgeteld waardoor het vermogen nu € 5.000,- bedraagt.

Het kan voorkomen dat er situaties zijn waarin het wenselijk is dat er afgeweken wordt van de richtlijn op basis van een individuele situatie. Artikel 8 geeft hier ruimte voor.

Uitkeringen en vergoedingen voor materiële en immateriële schade zoals beschreven in artikel 31 lid 2 onderdeel I Participatiewet worden altijd volledig vrijgelaten. Dit is geregeld bij ministeriële regeling. De regeling die hier bedoeld wordt is de Regeling PW, IOAW en IOAZ, artikel 7. Hieronder valt bijvoorbeeld een schadevergoeding voor gedupeerden van de kinderopvangtoeslagaffaire.

Toelichting artikel 5 Erfenissen

Eerste lid: Erfenissen zijn geen giften als bedoeld in onderdeel m van de Participatiewet. Het behandelen van erfenissen als zodanig betreft bovenwettelijk begunstigend beleid. Gezien erfenissen en giften zonder specifieke bestemming allebei ter vrije besteding is worden deze op eenzelfde wijze behandeld.

Tweede lid: De bijstandsgerechtigde is te allen tijde verplicht om een erfenis te melden bij de gemeente. Ook in de situatie dat de hoogte van de erfenis nog niet is vastgesteld, dient er een melding gemaakt te worden van dat er mogelijk recht is op een erfenis.

ROMPBRIEF BELEIDSREGELS VRIJLATING GIFTEN ETC.

Geachte raadsleden,

Met deze brief wordt u geïnformeerd over de vaststelling door het Dagelijks Bestuur GR Sociaal van beleidsregels inzake de vrijlating van giften, schadevergoedingen en erfenissen voor de Drechtstedengemeenten.

Toelichting

Inwoners die (tijdelijk) niet in hun eigen inkomen kunnen voorzien kunnen een beroep doen op een bijstandsuitkering op grond van de Participatiewet. In de Participatiewet zijn regels opgenomen hoe om te gaan met middelen (in geld en natura) die bijstandsgerechtigden van derden ontvangen. Gemeenten hebben beleidsvrijheid om invulling te geven aan hoe giften en schadevergoedingen moeten worden beoordeeld en wat gezien kan worden als een verantwoorde gift. Gezien het minimumbehoeftekenmerk van de bijstand kan de vrijlating van giften niet onbeperkt zijn.

Wanneer giften niet leiden tot een duidelijke besparing op de kosten van levensonderhoud, zal vrijlating in beginsel mogelijk moeten zijn. Deze beleidsregels geven invulling aan wat gezien wordt als verantwoorde giften. Door giften niet altijd volledig in aanmerking te nemen, wordt voorkomen dat de Participatiewet een ontmoediging vormt voor de vrijgevigheid van instellingen of personen. Uitgangspunt is dat er ruimte gegeven wordt aan religieus, charitatief en particulier initiatief om bijstandsklanten te ondersteunen, waarbij er gekeken wordt naar de situatie van de klant.

Samenvatting beleidsregels

Algemene vrijlating

Er is een algemene vrijlating van giften ingesteld per kalenderjaar tot een bedrag van € 1.200 voor alleenstaanden en € 1.700 voor alleenstaande ouders, gehuwden en belanghebbenden met een gezamenlijke huishouding. Hierbij is er geen onderscheid gemaakt tussen periodieke giften, incidentele giften en giften in natura. Erfenissen worden behandeld als zijnde incidentele giften en komen in aanmerking voor de algemene vrijlating. Wanneer er in een kalenderjaar meer giften worden ontvangen dan voor de klant geldende vrijlating, wordt het meerdere in aanmerking genomen als inkomen of vermogen, afhankelijk van het karakter van de gift. Periodieke giften worden aangemerkt als inkomen. Periodieke giften zijn giften die binnen het kalenderjaar twee keer of vaker van dezelfde persoon of instelling worden ontvangen. Incidentele giften vallen onder vermogen en worden eerst opgeteld bij het vrij te laten vermogen¹ van de klant voordat de gift invloed heeft op de bijstand.

Volledige vrijlating voor giften met een specifieke bestemming

Naast de algemene vrijlating is er voor een aantal giften met een specifieke bestemming bepaald dat deze altijd volledig vrijgelaten kunnen worden, omdat deze naar verwachting niet zullen leiden tot situaties die niet meer verenigbaar zijn met het minimumbehoeftekenmerk van de bijstand. Dit zijn onder andere giften voor medisch noodzakelijke kosten, giften die aantoonbaar bijdragen aan toekomstige arbeidsinschakeling of ontvangen giften van erkende charitatieve instellingen.

Schadevergoedingen

Wanneer er een schadevergoeding voor immateriële schade ('smartengeld') wordt toegekend, gaat het meestal om een zeer ernstige situatie. In een dergelijke situatie heeft de belanghebbende het recht om gecompenseerd te worden voor de geleden emotionele schade, zonder dat dit direct van invloed is op het recht op bijstand. Schadevergoedingen voor immateriële schade worden daarom niet volledig als vermogen aangemerkt. Aan de andere kant kan deze vrijlating niet onbegrensd zijn. Een bedrag ter hoogte van € 5.000 wordt gezien als verantwoord. Wanneer de immateriële schadevergoeding hoger is, dan wordt 2/3 deel van het bedrag dat de vermogensgrens overschrijdt in aanmerking genomen als vermogen. Ook hierbij geldt dat het mogelijk is om maatwerk te leveren.

Materiële schadevergoedingen worden altijd vrijgelaten. Schadevergoedingen met een loon dervend karakter worden altijd volledig in aanmerking gekomen als middel voor de bijstand, omdat het doel van deze vergoeding hetzelfde doel dient als waarvoor de bijstand bedoeld is, namelijk het voorzien in de noodzakelijke kosten van bestaan. Daarnaast zijn er schadevergoedingen aangewezen door het

---

¹ De vrij te laten vermogensgrens voor 2022 is vastgesteld op € 13.010,- voor alleenstaande ouders en gehuwd/samenwonenden, en € 6.505,- voor alleenstaanden.

ministerie van SZW die altijd volledig vrijgelaten worden. Hieronder valt bijvoorbeeld de schadevergoeding voor gedupeerden van de toeslagenaffaire.

Meldplicht

Om een afweging te kunnen maken of een gift in aanmerking komt voor de algemene vrijlating of een volledige vrijlating, dient er altijd een melding gemaakt te worden bij ontvangst van giften en schadevergoedingen. Uitzondering op de regel zijn giften die ontvangen zijn van erkende charitatieve instellingen zoals de Voedselbank, Stichting Leergeld, of religieuze of maatschappelijke initiatieven met een goed doel. De reden hiervoor is dat inwoners niet zomaar in aanmerking komen voor dergelijke giften en er door deze organisaties vaak al gekeken is naar de situatie van de klant. Bij andere giften is dit niet het geval en zal de SDD deze afweging maken en bijhouden of het totaal bedrag van de niet vrij te laten giften zoals vastgelegd in de beleidsregels niet overschreden wordt.

Maatwerk

Het is onmogelijk om met alle scenario's rekening te houden in beleidsregels. Daarom is en blijft het bieden van maatwerk te allen tijde mogelijk waarbij er gekeken wordt naar de situatie van de klant.

Verdere procedure, communicatie en uitvoering

De beleidsregels zijn van kracht per 1 april 2022. Er wordt een communicatieplan uitgevoerd om inwoners te informeren over wat deze beleidsregels voor hen betekenen. Hierbij is aandacht voor heldere en positieve communicatie naar inwoners toe.

Wij vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Omschrijving richtlijn

In deze richtlijn kan het college aangeven in welke gevallen giften en smartengeld (lees: andere dan de in [artikel 31 lid 2 onderdeel I Participatiewet](#) bedoelde vergoedingen voor materiële en immateriële schade) uit een oogpunt van bijstandsverlening verantwoord zijn, zodat deze vrijgelaten kunnen worden.

Vindplaats in het handboek

Deze richtlijn is in het handboek te vinden in: [Smartengeld en giften](#).

Juridische overwegingen

[Artikel 31 lid 2 onderdeel m Participatiewet](#) bepaalt dat giften en andere dan de in [artikel 31 lid 2 onderdeel I Participatiewet](#) bedoelde vergoedingen voor materiële en immateriële schade niet tot de middelen van belanghebbende worden gerekend, voorzover deze naar het oordeel van het college uit een oogpunt van bijstandsverlening verantwoord zijn. Het college heeft in deze dus een bepaalde mate van beleidsvrijheid.

Vergoedingen voor materiële en immateriële schade

Het college dient haar oordeel ten aanzien van de vraag of vergoedingen voor materiële en immateriële schade vrijgelaten moeten worden te baseren op de bijzondere bestemming en de hoogte van de vergoedingen (zie [TK 2002-2003, 28 870, nr. 3, p. 56-58](#)).

Giften

Ook ten aanzien van giften geldt dat bij de bepaling van de hoogte van de vrijlating de bestemming en de hoogte van de gift een rol dienen te spelen. De wet maakt geen onderscheid tussen giften van instellingen en giften van personen. Door de giften niet in aanmerking te nemen wordt voorkomen dat de Participatiewet een ontmoediging vormt voor de vrijgevigheid van instellingen of personen. Gezien het minimumbehoefte karakter van de bijstand kan de vrijlating niet onbeperkt zijn. Wat betreft de hoogte van de gift geldt dat het in de rede ligt om de gift in aanmerking te nemen voorzover cumulatie daarvan met de bijstand leidt tot een bestedingsniveau dat niet verenigbaar is met hetgeen op bijstandsniveau gebruikelijk is. Beleid inhoudende dat giften en vergoedingen die bestemd zijn voor het algemene levensonderhoud als middelen in aanmerking worden genomen voor zover deze op jaarbasis de voor een belanghebbende toepasselijke bijstandsnorm overschrijden, is niet onredelijk (zie [CRvB 25-1-2012, ECLI:NL:CRVB:2012:BV1994](#)).

Wat betreft de bestemming is met name van belang of de gift betrekking heeft op kosten die in de algemene bijstand zijn begrepen. Als dit het geval is, of als de gift ter vrije besteding is, kan dit aanleiding zijn om de gift volledig in aanmerking te nemen. Zie [TK 2002-2003, 28 870, nr. 3, p. 56-58](#) en [CRvB 30-12-2003, ECLI:NL:CRVB:2003:AO6865](#).

Boodschappen

Let op. Structureel ontvangen boodschappen zijn geen middelen. Boodschappen kunnen namelijk niet te gelde worden gemaakt om daarvan te leven. Omdat boodschappen geen middelen zijn, kunnen boodschappen niet worden vrijgelaten als gift. Wel zou het een substantiële kostenbesparing kunnen opleveren. In dat geval kan de bijstand hierop worden afgestemd met toepassing van artikel 18 lid 1 Participatiewet (zie [CRvB 23-8-2021, ECLI:NL:CRVB:2021:1918](#) met noot van mr. Lance op den Camp). Lees meer hierover in [Individualisering en maximale verlaging / anticumulatie](#).

Financiële overwegingen

Het korten van giften en schadevergoedingen op de uitkering algemene bijstand leidt voor de gemeente tot lagere bijstandsuitgaven. Omgekeerd geldt dat het vrijlaten van giften en schadevergoedingen tot hogere uitgaven leidt.

Overige overwegingen

Smartengeld

In [Smartengeld en giften](#) wordt een aantal algemene omstandigheden genoemd waarmee rekening kan worden gehouden bij de beoordeling van de vraag of het vrijlaten van smartengeld uit een oogpunt van bijstandsverlening verantwoord is.

Jurisprudentie

Voorbeeld	Uitspraak
Beleid waarbij een verdeling 1/3 deel van een immateriële schadevergoeding werd vrijgelaten en 2/3 deel niet, is redelijk.	CRvB 2-12-2003 , ECLI:NL:CRVB:2003:AO1106 en CRvB 13-9-2005 , ECLI:NL:CRVB:2005:AU3208
Beleid inhoudende dat giften en vergoedingen die bestemd zijn voor het algemene levensonderhoud als middelen in aanmerking worden genomen voor zover deze op jaarbasis de voor een belanghebbende toepasselijke bijstandsnorm overschrijden, is niet onredelijk.	CRvB 25-1-2012 , ECLI:NL:CRVB:2012:BV1994

Vrijlaten giften en (im)materiële schadevergoeding (B024)

[Verbergen](#)

Huidige invulling Sociale Dienst Drechtsteden

Uit de [Beleidsregels vrijlating giften, schadevergoedingen en erfenissen Drechtsteden](#) volgt:

Vrijlating giften algemeen

Giften worden door de belanghebbende altijd gemeld bij het Dagelijks Bestuur tenzij in deze beleidsregels anders is bepaald.

Giften tot een bedrag van € 1.200,- in een kalenderjaar aan alleenstaanden worden vrijgelaten.

Giften tot een bedrag van € 1.700,- in een kalenderjaar aan alleenstaande ouders, echtparen of belanghebbenden met een gezamenlijke huishouding worden vrijgelaten.

Het is niet mogelijk om een "ongebruikt" deel van de vrijlating mee te nemen naar een volgend kalenderjaar.

Giften met een specifieke bestemming

1. Giften in de vorm van verstrekkingen van erkende charitatieve instellingen – waaronder de Voedselbank, Kledingbank, Speelgoedbank, Stichting Urgente Noden, Stichting Leergeld en diaconale of vergelijkbare voorzieningen – worden vrijgelaten. Voor deze giften geldt geen meldingsplicht.

2. Giften met een specifieke bestemming worden vrijgelaten, indien belanghebbende, indien hij de gift niet had ontvangen, aanspraak had gemaakt op bijzondere bijstand op grond van de Wet of een maatwerkvoorziening op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning.
3. Giften voor noodzakelijke kosten die aantoonbaar bijdragen aan toekomstige arbeidsinschakeling, worden vrijgelaten.
4. Giften voor medisch noodzakelijke kosten worden vrijgelaten.
5. Giften waarmee belanghebbende eenmalig betaalachterstanden voldoet van huur, drinkwater, zorgverzekering, elektra, gas of warmte, worden vrijgelaten.
6. Giften die worden verstrekt ter delging van een problematische schuld worden vrijgelaten. Onder problematische schuld wordt verstaan: een schuld waarvan voorzienbaar is dat de schuldenaar de schuld niet zal kunnen blijven afbetalen of is gestopt met afbetalen, waaronder in ieder geval wordt verstaan de situatie waarin niet binnen 36 maanden alle openstaande vorderingen betaald kunnen worden, al dan niet met een betalingsregeling.

Voorwaarde voor volledige vrijlating bij 2 t/m 6 is dat de gift aantoonbaar wordt aangewend voor de specifieke bestemming. Indien dit niet aantoonbaar wordt gemaakt, wordt de gift aangemerkt als gift onder artikel 2 lid 2 of lid 3 (zie hierboven vrijlating giften algemeen).

Schadevergoeding

De schadevergoeding die de belanghebbende ontvangt voor materiële schade wordt niet als vermogen aangemerkt, tenzij de schadevergoeding niet wordt gebruikt voor het wegnemen van de schade.

Indien de schadevergoeding voor immateriële schade meer bedraagt dan € 5.000,- wordt 2/3 deel van het meerdere van het bedrag in aanmerking genomen als vermogen. Daarnaast blijft de vermogensvrijlating als genoemd in [artikel 34, derde lid van de wet](#) van toepassing.

Schadevergoeding die is bedoeld ter compensatie van het verlies van arbeidsvermogen, wordt aangemerkt als inkomen voor de periode waarop de vergoeding betrekking heeft.

Erfenissen

Erfenissen worden in lijn met giften behandeld en komen in aanmerking voor de vrijlating beschreven in artikel 2 lid 2 en lid 3 (zie hierboven vrijlating giften algemeen) . Het meerdere wordt in aanmerking genomen als vermogen.

Voor erfenissen geldt altijd een meldplicht, ook als het nog niet duidelijk is wat precies de hoogte van de erfenis is.

Afwijking

Het Dagelijks Bestuur kan in zeer bijzondere gevallen gemotiveerd afwijken van bovenstaande indien onverkorte toepassing daarvan aanleiding geeft of zou leiden tot disproportionele onredelijkheid of onbillijkheid.

Deze richtlijn is gepubliceerd op 30 mei 2022.

[Historie](#) [Beleidsgegevens](#)

Relevante Gemeentelijke bijlagen

Beleidsstuk:	GB214 - Beleidsregels vrijlating giften, schadevergoedingen en erfenissen Drechtsteden
Gepubliceerd op:	30 mei 2022
In werking getreden op:	1 april 2022
Vastgesteld door:	Dagelijks Bestuur
Vastgesteld op:	16 mei 2022

[BijstandBeleid inzake korten voorlopige teruggave \(B023\)](#)

[BijstandWoonkosten worden door een ander voldaan \(B026\)](#)